

Regeringens proposition

1984/85:22

om viss följdlagstiftning till lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare samt om vissa bestämmelser rörande beräkning av pensionsgrundande inkomst, m.m.;

beslutad den 4 oktober 1984.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga de förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

OLOF PALME

STEN ANDERSSON

Propositionens huvudsakliga innehåll

Den 1 januari 1985 träder en lag med nya bestämmelser om uppbörd av arbetsgivaravgifter i kraft. I propositionen läggs fram förslag till de följdändringar i vissa lagar som föranleds av denna lag.

I propositionen läggs också fram förslag i några andra frågor. Förslagen i dessa delar innebär i korthet följande.

Sambandet mellan de regler som gäller för taxeringsarbetet och reglerna för beräkning av pensionsgrundande inkomst förstärks. Detta sker genom att reglerna för besluts-, besvär- och underrättelseförfarandet blir i stort sett gemensamma och genom att ett omprövningsförfarande, motsvarande det som gäller för taxeringsnämnd, införs hos lokal skattemyndighet vid beräkning av pensionsgrundande inkomst. Besvärreglerna för fastställande av underlag för egenavgifter knyts an till dem som gäller pensionsgrundande inkomst.

I bestämmelserna om beräkning av pensionspoäng föreslås vissa lagtekniska justeringar.

Genom förslagen uppnås en förenkling av handläggningen hos den lokala skattemyndigheten, minskad ärendetillströmning hos de allmänna förvaltningsdomstolarna, större klarhet och därmed ökad rättssäkerhet för den enskilde.

De nya bestämmelserna skall gälla fr.o.m. den 1 januari 1985.

1 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar

Härigenom föreskrivs att 18 § lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

18 §²

Länsrätt är domför med en lagfaren domare ensam

1. när åtgärd som avser endast måls beredande vidtages,
2. vid sådant förhör med vittne eller sakkunnig som begärts av annan länsrätt samt vid sådant förhör i ärende enligt utlänningslagen (1980:376) som begärts med stöd av 57 § samma lag,
3. vid beslut som avser endast rättelse av felräkning, felskrivning eller annat uppenbart förbiseende,
4. vid beslut om återkallelse tills vidare av ett körkort, körkortstillstånd eller traktorkort eller om vägran tills vidare att godkänna ett utländskt körkort, när det är uppenbart att ett sådant beslut bör meddelas,
5. vid annat beslut som inte innefattar slutligt avgörande av mål.

Om det inte är påkallat av särskild anledning att målet prövas av fullsuttet rätt, är länsrätt domför med en lagfaren domare ensam vid beslut som inte innefattar prövning av målet i sak.

Vad som sägs i andra stycket gäller även vid avgörande av

1. mål om utdömande av vite,
2. mål enligt bevissäkringslagen (1975:1027) för skatte- och avgiftsprocessen, enligt lagen (1978:880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter, om besiktning enligt fastighetstaxeringslagen (1979:1152), om handlings undantagande från taxeringsrevision, skatterevision eller annan granskning och om befrielse från skyldighet att lämna kontrolluppgift enligt taxeringslagen (1956:623),
3. mål om omedelbart omhändertagande enligt 6 § lagen (1980:621) med särskilda bestämmelser om vård av unga och 8 § lagen (1981:1243) om vård av missbrukare i vissa fall,
4. mål enligt uppbörds- och folkbokföringsförfattningarna med undantag av mål om arbetsgivares ansvarighet för arbetstagares skatt,
4. mål enligt uppbörds- och folkbokföringsförfattningarna med undantag av mål om arbetsgivares ansvarighet för arbetstagares skatt *och mål enligt lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare,*
5. mål om uppdelning av taxeringsvärde enligt 20 kap. 15 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152),
6. mål som avser ändring av taxerad inkomst med högst 2 500 kr.,
7. mål enligt skatte- och taxeringsförfattningarna i vilket beslutet överensstämmer med parternas samstämmiga mening,
8. mål om rättshjälp genom offentligt biträde i ett ärende hos en annan myndighet,

¹ Lagen omtryckt 1981:1323.

² Senaste lydelse 1982:1089.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

9. mål enligt körkortslagen (1977:477), om beslutet innebär att något körkortsingripande inte skall ske eller att varning meddelas eller om det är uppenbart att ett körkort, körkortstillstånd eller traktorkort skall återkallas eller att ett utländskt körkort inte skall godkännas,

10. mål i vilket saken är uppenbar.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985.

2 Förslag till**Lag om ändring i lagen (1971:1072) om förmånsberättigade skattefordringar m. m.**

Häriigenom föreskrivs att 1 och 3 §§ lagen (1971:1072) om förmånsberättigade skattefordringar m. m. skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*1 §¹

Förmånsrätt enligt 11 § förmånsrättslagen (1970:979) följer med fordran på

1. skatt och avgift, som anges i 1 § första stycket uppbördslagen (1953:272), samt skatt enligt lagen (1908:128) om bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, lagen (1958:295) om sjömansskatt, kupongskattelagen (1970:624) och lagen (1983:219) om tillfällig vinstskatt,

2. skatt enligt lagen (1968:430) om mervärdeskatt,

3. skatt eller avgift enligt lagen (1928:376) om skatt på lotterivinster, lagen (1941:251) om särskild varuskatt, lagen (1957:262) om allmän energiskatt, lagen (1961:372) om bensinskatt, lagen (1961:394) om tobaksskatt, stämpelkattelagen (1964:308), lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam, lagen (1972:820) om skatt på spel, lagen (1973:37) om avgift på vissa dryckesförpackningar, lagen (1973:1216) om särskild avgift för oljeprodukter och kol, bilskrotningslagen (1975:343), lagen (1977:306) om dryckesskatt, lagen (1978:69) om försäljningsskatt på motorfordon, lagen (1978:144) om skatt på vissa resor, lagen (1982:691) om skatt på vissa kassetband, lagen (1982:1200) om skatt på videobandspelare, lagen (1982:1201) om skatt på viss elektrisk kraft, lagen (1983:1053) om skatt på omsättning av vissa värdepapper, lagen (1983:1104) om särskild avgift för elektrisk kraft från kärnkraftverk, lagen (1984:351) om totalisatorskatt, lagen (1984:355) om skatt på vissa dryckesförpackningar, lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter, lagen (1984:405) om stämpelskatt på aktier samt lagen (1984:410) om avgift på bekämpningsmedel,

4. skatt enligt vägtrafikskattelagen (1973:601) samt lagen (1976:339) om saluvagnsskatt,

5. tull och särskild avgift enligt 39 § tullagen (1973:670) samt avgift enligt lagen (1968:361) om avgift vid införsel av vissa bakverk,

6. avgift enligt lagen (1967:340) om prisreglering på jordbrukets område,

¹ Senaste lydelse 1984:602.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

lagen (1974:226) om prisreglering på fiskets område och lagen (1984:409) om avgift på gödselmedel,

7. avgift som uppbärs med tillämpning av *lagen (1959:552) om uppbörd av vissa avgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter.*

7. avgift som uppbärs med tillämpning av *lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare.*

Förmånsrätten omfattar ej restavgift och liknande avgift som utgår vid försummelse att redovisa eller betala fordringen och ej heller skatte- eller avgiftstillägg och förseningsavgift.

3 §²

Fordran på slutlig skatt enligt uppbördslagen (1953:272) och *fordran på slutlig avgift enligt författning, som anges i 1 § 7 denna lag*, har förmånsrätt endast om den tidrymd till vilken skatten eller avgiften är att hänföra har gått till ända innan beslutet om *egendomsavträde meddelades.*

Fordran på slutlig skatt enligt uppbördslagen (1953:272) har förmånsrätt endast om den tidrymd till vilken skatten är att hänföra har gått till ända innan beslutet om *konkurs meddelas. Fordran på avgift enligt 1 § 7 har förmånsrätt i den mån avgiften belöper på lön eller annan ersättning som har utgetts före beslutet om konkurs.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985. Äldre bestämmelser gäller dock fortfarande i fråga om arbetsgivaravgifter som avser år 1984 eller tidigare år.

3 Förslag till**Lag om ändring i bevisningslagen (1975:1027) för skatte- och avgiftsprocessen**

Häri genom föreskrivs att 1 § bevisningslagen (1975:1027) för skatte- och avgiftsprocessen skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*1 §¹

Denna lag är tillämplig vid revision eller annan granskning för fastställande av skatt, tull eller avgift enligt lagen (1908:128 s. 1) om bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, uppbördslagen (1953:272), taxeringslagen (1956:623), lagen (1958:295) om sjömansskatt, *lagen (1959:552) om uppbörd av vissa avgifter enligt lagen*

Denna lag är tillämplig vid revision eller annan granskning för fastställande av skatt, tull eller avgift enligt lagen (1908:128 s. 1) om bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, uppbördslagen (1953:272), taxeringslagen (1956:623), lagen (1958:295) om sjömansskatt, stämpelskattelagen (1964:308), lagen (1968:430) om

² Senaste lydelse 1982:197.

¹ Senaste lydelse 1984:171.

Nuvarande lydelse

om allmän försäkring, m. m., stämpelskattelagen (1964:308), lagen (1968:430) om mervärdeskatt, kupongskattelagen (1970:624), vägtrafikskattelagen (1973:601), förordningen (1973:602) om särskild vägtrafikskatt, tullagen (1973:670) och lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter.

Föreslagen lydelse

mervärdeskatt, kupongskattelagen (1970:624), vägtrafikskattelagen (1973:601), förordningen (1973:602) om särskild vägtrafikskatt, tullagen (1973:670), lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter och lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985. Äldre bestämmelser gäller dock fortfarande i fråga om arbetsgivaravgifter som avser år 1984 eller tidigare år.

4 Förslag till**Lag om ändring i lagen (1978:880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter**

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1978:880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*2 §¹

Betalningssäkring får användas i fråga om fordran på

1. skatt, tull eller avgift som avses i 1 § första stycket lagen (1971:1072) om förmånsberättigade skattefodringar m. m.,

2. skatt enligt lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt,

3. skatte- eller avgiftstillägg eller förseningsavgift,

4. ränta eller avgift som utgår i samband med uppbörd eller indrivning av fordran enligt 1, 2 eller 3,

5. *skattebelopp* jämte restavgift eller ränta som företrädare för juridisk person är skyldig att betala enligt 77 a § uppbördslagen (1953:272), 48 a § lagen (1968:430) om mervärdeskatt, 17 § 1 mom. lagen (1958:295) om sjömansskatt eller 5 kap. 17 § lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter.

5. *skatte- eller avgiftsbelopp* jämte restavgift eller ränta som företrädare för juridisk person är skyldig att betala enligt 77 a § uppbördslagen (1953:272), 48 a § lagen (1968:430) om mervärdeskatt, 17 § 1 mom. lagen (1958:295) om sjömansskatt, 5 kap. 17 § lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter eller 21 § lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare.

Betalningssäkring får användas också i fråga om sådan fordran på utländsk skatt, tull eller avgift, för vilken säkerställande av betalning får ske här i riket enligt överenskommelse mellan Sverige och främmande stat.

¹ Senaste lydelse 1984:172.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985. Lagen skall också tillämpas på avgiftsbelopp jämte restavgift som företrädare för juridisk person är skyldig att betala enligt 30 a § lagen (1959:552) om uppbörd av vissa avgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter.

5 Förslag till**Lag om ändring i skatteregisterlagen (1980:343)**

Härigenom föreskrivs att 1, 3 och 7 §§ skatteregisterlagen (1980:343)¹ skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

1 §

För de ändamål som anges i denna paragraf skall med hjälp av automatisk databehandling föras ett centralt skatteregister för hela riket och ett regionalt skatteregister för varje län.

Registren skall användas vid beskattning för

1. samordnad registerföring av identifieringsuppgifter beträffande fysiska och juridiska personer,
2. planering, samordning och uppföljning av revisions- och annan kontrollverksamhet,
3. inkomst- och förmögenhetstaxering samt bestämmande av pensionsgrundande inkomst,
4. bestämmande och uppbörd av skatt enligt uppbördslagen (1953:272) och lagen (1968:430) om mervärdeskatt.

4. bestämmande och uppbörd av skatt enligt uppbördslagen (1953:272) och lagen (1968:430) om mervärdeskatt *samt avgift enligt lagen (1982:423) om allmän löneavgift och lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare.*

Det centrala skatteregistret skall också användas för utredningar i kronofogdemyndigheternas exekutiva verksamhet och för riksskatteverkets tillsyn enligt lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m. fl.

3 §

Med skatt avses i denna lag, om inte annat anges

1. skatt enligt uppbördslagen (1953:272) och sjömansskatt,
2. mervärdeskatt, annan indirekt skatt eller avgift för vilken riksskatteverket är beskattningsmyndighet och vägtrafikskatt,
3. arbetsgivaravgift,
3. arbetsgivaravgift *och allmän löneavgift,*
4. skatte- och avgiftstillägg samt förseningsavgift,
5. ränta och avgift som utgår i samband med uppbörd eller indrivning av skatt eller avgift enligt 1–4.

Med skatt enligt uppbördslagen avses, förutom skatt och avgift enligt 1 § nämnda lag, även annan avgift och ränta som utgår enligt bestämmelserna i lagen.

¹ Lagen omtryckt 1983:143.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §²

För fysisk och juridisk person får, utöver de uppgifter som anges i 5 och 6 §§, det centrala skatteregistret innehålla följande uppgifter.

1. Sådana uppgifter om ägarförhållandena i fåmansföretag som avses i 25 § 8) taxeringslagen (1956:623).

2. Uppgifter angående avslutad revision, verkställt taxerings- eller mervärdeskattebesök eller annat sammanträffande enligt 31 § 2 mom. tredje stycket taxeringslagen eller 26 a § lagen (1968:430) om mervärdeskatt. För varje sådan åtgärd får anges tid, art, beskattningsperiod, skatteslag, myndighets beslut om beloppsmässiga ändringar av skatt eller underlag för skatt med anledning av åtgärden samt uppgift huruvida bokföringsskyldighet har fullgjorts.

3. Uppgift om registrering av skyldighet att betala skatt, uppgifter som behövs för att bestämma skatt enligt uppbördslagen (1953:272) och lagen om mervärdeskatt samt uppgifter om redovisning, inbetalning och återbetalning av sådana skatter.

3. Uppgift om registrering av skyldighet att betala skatt, uppgifter som behövs för att bestämma skatt enligt uppbördslagen (1953:272) och lagen om mervärdeskatt *eller avgift enligt lagen (1982:423) om allmän löneavgift och lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare* samt uppgifter om redovisning, inbetalning och återbetalning av sådana skatter *eller avgifter*.

4. Uppgift om maskinellt framställt förslag till sådant beslut som enligt lag eller förordning skall antecknas i skattelängd.

5. Uppgift om beslut om anstånd med avgivande av deklaration och med betalning av skatt, dock ej skälen för beslutet, samt uppgift om att laga förfall föreligger för underlåtenhet att fullgöra deklarationsskyldighet.

6. Administrativa och tekniska uppgifter som behövs för beskattningen.

7. Uppgifter som skall lämnas i självdeklaration i sammanställningarna för statlig och kommunal inkomstskatt samt i förmögenhetsredovisningen om skattepliktig förmögenhet.

8. Uppgift om beslut om beskattning, dock ej skälen för beslutet, samt uppgift om utmätning enligt 68 § 6 mom. uppbördslagen.

9. Uppgift om att fordran mot personen registrerats hos kronofogdemyndighet, uppgift om indrivningsresultat, uppgift om beslut om ackord, likvidation eller konkurs samt uppgift om betalningsinställelse.

10. Uppgift om antal anställda och de anställdas personnummer.

11. Uppgift om telefonnummer samt särskild adress för skattsedelsförsändelse.

12. Uppgift från kontrolluppgift enligt 37 § 1-3, 3 b-3 f och 4 taxeringslagen.

12. Uppgift från kontrolluppgift enligt 37 § 1 mom. 1-3, 3 b-3 f, 4 och 8 taxeringslagen *samt från sådan särskild uppgift som avses i 3 § lagen (1959:551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring*.

² Senaste lydelse 1984:358.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

13. Uppgift om beteckning, taxeringsvärde, delvärde och beskattningsnatur för fastighet som ägs eller innehas av personen, andelens storlek om fastigheten har flera ägare samt sådan uppgift om fastigheten som behövs för bedömning huruvida inkomst av fastigheten skall beräknas med tillämpning av 24 § 2 mom. kommunalskattelagen (1928:370) och uppgift om intäkt som har beräknats med tillämpning av nämnda lagrum.

14. Uppgift om tid och art för planerad eller pågående revision samt beskattningsperiod och skattelag som denna avser samt uppgift om tid för planerat taxerings- eller mervärdeskattebesök eller annat sammanträffande enligt 31 § 2 mom. tredje stycket taxeringslagen eller 26 a § lagen om mervärdeskatt.

15. Uppgift om postgiro- och bankgironummer, om personen är näringsidkare.

16. Uppgift om bruttointäkt av tjänst och dennas fördelning på olika kategorier av tjänst samt summan av avdrag från intäkten och dennas fördelning på kostnader för resor mellan bostad och arbetsplats å ena sidan och övriga kostnader å andra sidan.

17. Uppgift om omsättning i näringsverksamhet.

18. Uppgift angående varulager, resultat av bruttovinstberäkning, annan beräkning av relationstal eller liknande, nettointäkt eller underskott av förvärvskälla med angivande av den del därav som belöper på delägare, skönmässig beräkning, belopp som under beskattningsåret har stått till förfogande för levnadskostnader, varuuttag, totala bilkostnader samt privat andel därav, bilförmån, bostadsförmån eller annan sådan förmån, avsättning till fond, investeringsreserv eller liknande, insättning på skogskonto eller liknande, nedskrivning av fordringar samt av- och nedskrivning med högsta möjliga belopp, dock endast uppgift om att här angivet förhållande föreligger och om belopp, procenttal eller årtal.

19. Uppgift från centrala bilregistret om innehav av fordon samt om fordonets registreringsnummer, märke, typ och årsmodell.

20. Uppgift för beräkning av skattereduktion för fackföreningsavgift.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985.

6 Förslag till**Lag om ändring i lagen (1982:188) om preskription av skattefordringar m. m.**

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1982:188) om preskription av skattefordringar m. m. skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

3 §

En fordran preskriberas fem år efter utgången av det kalenderår då den förföll till betalning, om inte annat följer av andra stycket.

Har en fordran fastställts till sitt belopp

Har en fordran fastställts till sitt belopp

1. sedan den förfallit till betalning eller

1. sedan den förfallit till betalning eller

Nuvarande lydelse

2. sedan föreskriven tid för avlämnande av deklaration eller annan redovisning för fordringen gått ut,

räknas preskriptionstiden i fråga om sådan del av fordringen som dessförinnan inte har varit indrivningsbar från utgången av det kalenderår då fastställelsen ägde rum. Punkt 2 gäller dock inte i fråga om en fordran som har påförts enligt uppbördslagen (1953:272) eller lagen (1959:552) om uppbörd av vissa avgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter.

Föreslagen lydelse

2. sedan föreskriven tid för avlämnande av deklaration eller annan redovisning för fordringen gått ut,

räknas preskriptionstiden i fråga om sådan del av fordringen som dessförinnan inte har varit indrivningsbar från utgången av det kalenderår då fastställelsen ägde rum. Punkt 2 gäller dock inte i fråga om en fordran som har påförts enligt uppbördslagen (1953:272).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985. Äldre bestämmelser gäller dock fortfarande i fråga om fordringar som påförts enligt lagen (1959:552) om uppbörd av vissa avgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter.

7 Förslag till**Lag om ändring i lagen (1983:1055) om nedsättning av socialavgifter och allmän löneavgift i Norrbottens län**

Härigenom föreskrivs att 6 § lagen (1983:1055) om nedsättning av socialavgifter och allmän löneavgift i Norrbottens län skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

6 §

Nedsättning av arbetsgivaravgifter enligt denna lag skall i första hand avse folkpensionsavgiften och därefter barnomsorgsavgiften.

Nedsättning av egenavgifter skall i första hand avse folkpensionsavgiften och därefter i angiven ordning barnomsorgsavgiften, sjukförsäkringsavgiften, delpensionsavgiften, arbetsskadeavgiften och tilläggsavgiften.

I fråga om förfarandet för nedsättningen av arbetsgivaravgifter gäller bestämmelserna i lagen (1959:552) om uppbörd av vissa avgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter.

I fråga om förfarandet för nedsättningen av arbetsgivaravgifter gäller bestämmelserna i lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare.

I fråga om förfarandet för nedsättningen av egenavgifter gäller bestämmelserna i uppbördslagen (1953:272).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985. Äldre bestämmelser gäller dock fortfarande i fråga om arbetsgivaravgifter som avser år 1984 eller tidigare år.

8 Förslag till**Lag om ändring i lagen (1983:1086) om vinstdelningsskatt**

Härigenom föreskrivs att 10 § lagen (1983:1086) om vinstdelningsskatt skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

10 §

Bestämmelserna i taxeringslagen (1956:623) om taxering för inkomst och förmögenhet skall gälla i fråga om bestämmande av vinstdelningsunderlaget. Bestämmelserna om särskilda avgifter i nämnda lag skall dock inte tillämpas. Andras taxeringen till statlig inkomstskatt genom dom av länsrätt, kammarrätt eller regeringsrätten skall domstolen även besluta om den ändring av vinstdelningsunderlaget som föranleds härav.

I fråga om debitering och uppbörd av skatten gäller bestämmelserna i uppbördslagen (1953:272). Vidare tillämpas 51 § lagen (1959:552) om uppbörd av vissa avgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter på vinstdelningsskatten. Riksförsäkringsverket får dock som förskott tillgodoföra sig 70 procent av summan av den vinstdelningsskatt som kan beräknas bli debiterad under året. Riksskatteverket skall före utgången av juli månad lämna riksförsäkringsverket uppgift om den beräknade skatten.

I fråga om debitering och uppbörd av skatten gäller bestämmelserna i uppbördslagen (1953:272). Vidare tillämpas 3 kap. 6 § lagen (1981:691) om socialavgifter på vinstdelningsskatten. Riksförsäkringsverket får dock som förskott tillgodoföra sig 70 procent av summan av den vinstdelningsskatt som kan beräknas bli debiterad under året. Riksskatteverket skall före utgången av juli månad lämna riksförsäkringsverket uppgift om den beräknade skatten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om vinstdelningsskatt på grund av 1985 års taxering.

9 Förslag till**Lag om ändring i lagen (1983:1092) med reglemente för allmänna pensionsfonden**

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1983:1092) med reglemente för allmänna pensionsfonden skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

2 §

Riksförsäkringsverket skall varje år överföra

1. till första fondstyrelsens förvaltning tilläggspensionsavgifter som erläggs av staten, kommuner och därmed jämförliga samfälligheter samt av bolag, föreningar och stiftelser, i vilka staten, kommuner eller därmed jämförliga samfälligheter har ett bestämmande inflytande,

2. till andra fondstyrelsens förvaltning tilläggspensionsavgifter som

2. till andra fondstyrelsens förvaltning tilläggspensionsavgifter som

Nuvarande lydelse

erläggs av andra arbetsgivare än som har nämnts under 1 och som debiterats på grundval av ett avgiftsunderlag som överstiger 225 gånger det basbelopp som gäller enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

3. till tredje fondstyrelsens förvaltning övriga tilläggs pensionsavgifter samt

4. till varje fondstyrelsens förvaltning en tredjedel av vinstskatten och av vinstdelningsskatten.

Vad som sägs i första stycket 1–4 gäller med den begränsning som följer av bestämmelserna i 26 och 27 §§ om fjärde fondstyrelsens och löntagarfondstyrelsernas rätt att rekquirera medel hos riksförsäkringsverket.

Till varje fondstyrelsens förvaltning skall också hänföras avkastningen av de medel som styrelsen förvaltar.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985. Äldre bestämmelser gäller dock fortfarande i fråga om tilläggs pensionsavgifter som avser år 1984 eller tidigare år.

10 Förslag till**Lag om ändring i lagen (1959:551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring**

Häri genom föreskrivs i fråga om lagen (1959:551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring¹ dels att 6, 8, 9 och 11 §§ skall ha nedan angivna lydelse,

dels att i lagen skall införas en ny paragraf, 8 a §, av nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Förekommer anledning att vid beräkning av pensionsgrundande inkomst hänföra belopp, som enligt försäkrads allmänna självdeklaration utgör inkomst av anställning, till inkomst av annat förvärvsarbete eller att eljest hänföra visst belopp till annat slag av inkomst än den försäkrade uppgivit eller ock att göra avdrag, som i 4 § tredje stycket sägs, skall, där hinder ej möter, den försäkrade beredas tillfälle att yttra sig. Dock vare detta ej nödigt i fråga om

Föreslagen lydelse

6 §

Den lokala skattemyndigheten skall se till att utredning görs och att den försäkrade bereds tillfälle att yttra sig när det behövs för myndighetens beslut.

¹ Lagen omtryckt 1976:1015. Senaste lydelse av lagens rubrik 1976:1015.

Nuvarande lydelse

misskrivning eller annat uppenbart förbiseende eller då eljest yttrande av den försäkrade uppenbarligen icke är erforderligt för frågans bedömande.

Föreslagen lydelse

8 §

Har belopp, som enligt försäkrads allmänna självdeklaration utgör inkomst av anställning, vid beräkning av pensionsgrundande inkomst hänförs till inkomst av annat förvärvsarbete eller har eljest visst belopp hänförs till annat slag av inkomst än den försäkrade uppgivit, skall denne underrättas om beslutet. *Likaså skall underrättelse lämnas om beslut om sådant avdrag som i 4 § tredje stycket sägs.*

Om pensionsgrundande inkomst beräknats för försäkrad, vilken icke avgivit allmän självdeklaration, skall denne underrättas om beslutet.

Pensionsgrundande inkomst skall angivas på *debetsedel* å slutlig skatt när så kan ske. I annat fall skall särskild underrättelse om den pensionsgrundande inkomst som bestämts sändas till den försäkrade. Sådan underrättelse behöver dock icke sändas till försäkrad som avses i 1 kap. 3 § andra stycket lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Har verkställd beräkning av pensionsgrundande inkomst ändrats, skall underrättelse om beslutet sändas till den försäkrade.

Har belopp, som enligt försäkrads allmänna självdeklaration utgör inkomst av anställning, vid beräkning av pensionsgrundande inkomst hänförs till inkomst av annat förvärvsarbete eller har eljest visst belopp hänförs till annat slag av inkomst än den försäkrade uppgivit, skall denne underrättas om beslutet *med angivande av skälen för beslutet och möjligheten till omprövning enligt 8 a §.*

Pensionsgrundande inkomst skall angivas på *skattsedel* å slutlig skatt när så kan ske. I annat fall skall särskild underrättelse om den pensionsgrundande inkomst som bestämts sändas till den försäkrade. Sådan underrättelse behöver dock icke sändas till försäkrad som avses i 1 kap. 3 § andra stycket lagen (1962:381) om allmän försäkring.

8 a §

Den lokala skattemyndigheten skall ompröva sitt beslut när den försäkrade begär det eller skäl annars föreligger. Därvid gäller bestämmelserna i 6 §. Underrättelse om det nya beslutet skall sändas till den försäkrade med angivande av skälen för beslutet och möjligheten till omprövning. Sådana beslut får dock inte meddelas efter utgången av november månad under taxeringsåret. Ett beslut får inte omprövas om den försäkrade har anfört besvär över det

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

och särskilda skäl för prövning inte föreligger.

9 §²

Underrättelse, som avses i 8 § första stycket, skall översändas i brev. Vad nu har sagts skall gälla även underrättelse jämlikt 8 § andra stycket till försäkrad, som för året har taxerats till statlig inkomstskatt.

Underrättelse, varom i 8 § tredje eller fjärde stycket sägs, skall när ej annat följer av tredje stycket delgivas vederbörande, om det ej är känt att han icke kan anträffas.

Meddelas beslut som avses i 8 § fjärde stycket före utgången av november månad under taxeringsåret, skall underrättelse om beslutet översändas i brev.

Underrättelser som avses i 8 och 8 a §§ skall sändas till den försäkrade i vanligt brev. Försändelsen får i särskilda fall rekommenderas eller delges den försäkrade.

11 §³

Den lokala skattemyndighetens beslut enligt denna lag får överklagas hos länsrätten genom besvär.

Den lokala skattemyndighetens, länsrättens och kammarrättens beslut får överklagas även av riks försäkringsverket. Verket kan överklaga också till förmån för en enskild part. Om riks försäkringsverket har beslutat att inte överklaga, får länsrätten och kammarrätten ändå förelägga verket att svara i målet, om det föreligger skäl till det.

Den lokala skattemyndighetens, länsrättens och kammarrättens beslut får överklagas även av riks försäkringsverket. Verket får även begära ändring enligt 8 a §. Verket får överklaga också till förmån för en enskild part. I ett mål, där en enskild part överklagar ett beslut hos länsrätt eller kammarrätt, bestämmer verket om verket skall vara part i målet. Om verket har beslutat att inte vara part får rätten ändå förelägga verket att svara i målet, om det föreligger skäl till det. Om en enskild part klagat till kammarrätten och verket har varit part i länsrätten, är verket alltid motpart i kammarrätten.

Riks försäkringsverket får överklaga ett avgörande av länsrätten eller kammarrätten även om verket inte har varit part där. Om en enskild part klagat över kammarrättens avgörande, är verket alltid motpart i regeringsrätten.

Besvärshandlingen skall, om inte annat följer av femte stycket, ha kommit in inom två månader från den dag då klaganden fick del av det överklagade

² Senaste lydelse 1978:320.

³ Senaste lydelse 1982:123.

Nuvarande lydelse

beslutet eller, om besvären har anförts av riks försäkringsverket, inom två månader från den dag då beslutet meddelades.

Den lokala skattemyndighetens beslut beträffande beräkning av pensionsgrundande inkomst, som den försäkrade har underrättats om under taxeringsåret enligt 8 § första eller andra stycket, får överklagas genom besvär intill utgången av februari månad året efter taxeringsåret. Detsamma gäller beslut som anges i 9 § tredje stycket och som den försäkrade har underrättats om senast under taxeringsåret enligt 8 § fjärde stycket. Har den försäkrade inte fått någon underrättelse under taxeringsåret, får beslutet överklagas intill utgången av året näst efter taxeringsåret eller, om han inte under taxeringsåret har fått en utfärdad debetsedel eller underrättelse enligt 8 § tredje stycket, inom ett år efter det han har fått en sådan debetsedel eller underrättelse.

Föreslagen lydelse

Besvär av den försäkrade över den lokala skattemyndighetens beslut beträffande beräkning av pensionsgrundande inkomst som meddelats under taxeringsåret skall ha inkommit före utgången av februari månad året efter taxeringsåret. Inkommer den försäkrades besvär efter denna tid men före utgången av juni månad året efter taxeringsåret, får länsrätten pröva besvären om riks försäkringsverket helt eller delvis tillstyrker besvären i sak. Besvär av riks försäkringsverket skall ha inkommit före utgången av juni månad året efter taxeringsåret. Har den försäkrade inte under taxeringsåret fått sådan underrättelse som föreskrivs i 8 § första stycket eller 8 a §, får han överklaga beslutet hos länsrätten intill utgången av året efter taxeringsåret. Har den försäkrade inte under taxeringsåret fått en skattsedel på slutlig skatt eller särskild underrättelse enligt 8 § andra stycket får han anföra besvär inom ett år efter det han fått en sådan skattsedel eller underrättelse.

Den lokala skattemyndighetens, länsrättens och kammarrättens beslut skall gälla även om beslutet har överklagats.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985.

Bestämmelsen i 8 a § om november månad skall till dess regeringen förordnar annat avse oktober månad.

11 Förslag till Lag om ändring i uppbördslagen (1953:272)

Häri genom föreskrivs att 85 § 1 mom. uppbördslagen (1953:272)¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

*1 mom.*² Den lokala skattemyndighetens beslut enligt denna lag överklagas hos länsrätten genom besvär.

Beslut om preliminär taxering, sättet för uttagande av preliminär skatt, debitering eller jämkning av sådan skatt, verkställande av skatteavdrag och anstånd med inbetalning av skatt överklagas dock hos länsstyrelsen genom besvär.

De allmänna ombuden får överklaga lokala skattemyndigheters beslut endast i fråga om arbetsgivares ansvarighet för arbetstagares skatt.

Lokala skattemyndigheters beslut om revision enligt 78 § 1 mom. eller varigenom vite har förelagts får inte överklagas.

Om en besvärshandling före besvärstidens utgång inkommit till någon annan länsrätt eller länsstyrelse än den som har att pröva besvären, skall de trots detta tas upp till prövning. Handlingarna skall då omedelbart översändas till den länsrätt eller länsstyrelse som skall pröva besvären.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985.

12 Förslag till Lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring

Häri genom föreskrivs att 11 kap. 6 § lagen (1962:381) om allmän försäkring³ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

För varje år, för vilket pensionsgrundande inkomst fastställts för en försäkrad, skall p e n s i o n s p o ä n g tillgodoräknas honom. I den mån den pensionsgrundande inkomsten härrör från inkomst av annat förvärvsarbete får dock pensionspoäng tillgodoräknas den försäkrade endast om tilläggs-

Föreslagen lydelse

85 §

1 mom. Den lokala skattemyndighetens beslut enligt denna lag överklagas hos länsrätten genom besvär.
I fråga om beslut om fastställande av avgiftsunderlag för egenavgifter gäller vad som föreskrivs i 11 § lagen (1959:551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Föreslagen lydelse

11 kap. 6 §

¹ Lagen omtryckt 1972:75. Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:771.

² Senaste lydelse 1981:1156.

³ Lagen omtryckt 1982:120.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

pensionsavgift för året till fullo erlagts inom föreskriven tid. Utan hinder av att sådan avgiftsbetalning inte skett skall pensionspoäng tillgodoräknas den försäkrade för de båda år som närmast föregått det då pension vid bifall till ansökningen skulle börja utgå. Pensionspoäng skall vidare alltid tillgodoräknas för pensionsgrundande inkomst som härrör från inkomst som avses i 3 § första stycket d).

Pensionspoäng som i första stycket sägs är den pensionsgrundande inkomsten delad med det vid årets ingång gällande basbeloppet. Pensionspoäng beräknas med två decimaler.

Pensionspoäng som i första stycket sägs är den pensionsgrundande inkomsten delad med det vid årets ingång gällande basbeloppet. Pensionspoäng beräknas med två decimaler, *dock lägst till en hundraedels poäng.*

Har försäkrad under minst halva året åtnjutit halv eller två tredjedelar av hel förtidspension enligt 13 kap. 2 §, skall han, utöver pensionspoäng enligt första stycket tillgodoräknas, om han åtnjutit halv förtidspension, hälften och, om han åtnjutit två tredjedelar av hel förtidspension, två tredjedelar av det poängmedeltalet som avses i andra stycket av nämnda paragraf. Vad nu sagts skall icke gälla om pensionen enligt 6 kap. 1 § lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring är samordnad med livränta. Är endast en del av pensionen samordnad med livräntan, beaktas dock så stor del av poängmedeltalet som svarar mot förhållandet mellan den del av pensionen, som icke är samordnad med livräntan, och pensionen.

Har försäkrad under olika tider av året åtnjutit hel förtidspension, två tredjedelar av hel förtidspension eller halv förtidspension, skall vid tillämpning av tredje stycket den pension som utgått under den längsta tiden anses ha utgått under hela tiden. Har pensionerna utgått under lika lång tid av året skall den för den försäkrade gynnsammaste beräkningsgrunden tillämpas.

Oavsett bestämmelserna i denna paragraf skall försäkrad för år, varunder han åtnjutit förtidspension enligt 13 kap. 2 §, alltid tillgodoräknas lägst pensionspoäng motsvarande vad enligt nämnda paragraf skall antagas hava tillgodoräknats honom för samma år.

Oavsett bestämmelserna i denna paragraf skall försäkrad för år, varunder han åtnjutit förtidspension enligt 13 kap. 2 §, alltid tillgodoräknas lägst pensionspoäng motsvarande vad enligt nämnda paragraf skall antagas hava tillgodoräknats honom för samma år. *Den pensionspoäng som tillgodoräknas får sammanlagt inte överstiga 6,50.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985.

SOCIALDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1984-10-04

Närvarande: statsministern Palme, ordförande, och statsråden I. Carlsson, Feldt, Sigurdson, Gustafsson, Leijon, Hjelm-Wallén, Peterson, Andersson, Boström, Bodström, Göransson, Dahl, R. Carlsson, Hellström, Thunborg, Wickbom

Föredragande: statsrådet Andersson

Proposition om viss följdlagstiftning till lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare samt om vissa bestämmelser rörande beräkning av pensionsgrundande inkomst, m.m.

1 Inledning

Riksdagen antog i juni 1984 en ny lag om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare (prop. 1983/84:167, Sfu 28, rskr 369, SFS 1984:668). Enligt denna lag samordnas uppbörden av arbetsgivaravgifterna med uppbörden av källskatt. I propositionen angavs att det inte var nödvändigt att i det sammanhanget genomföra följdändringar som enbart bestod av ändrade hänvisningar eller andra ändringar av redaktionell karaktär. Därför föreslogs ändringar endast i fem lagar, nämligen uppbördslagen (1953:272), lagen (1981:691) om socialavgifter, lagen (1962:381) om allmän försäkring, lagen (1959:551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring samt taxeringslagen (1956:623).

Lagen om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare och nämnda följdändringar gäller fr.o.m. den 1 januari 1985.

Det nya uppbördssystemet kräver följdändringar i ytterligare ett antal författningar. Socialavgiftsutredningen (S 1981:04) har i en promemoria som överlämnats till socialdepartementet lämnat förslag till en sådan följdlagstiftning. I det följande lämnar jag en kort redogörelse för den nya lagen om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare samt föreslår vissa följdändringar. Förslagen har utformats i huvudsaklig överensstämmelse med utredningens förslag.

I detta sammanhang tar jag också upp förslag till vissa andra författnings-

ändringar som riksförsäkringsverket, efter kontakter med riksskatteverket, föreslagit i skrivelse till departementet. Förslagen gäller sambandet mellan taxeringsarbetet och beräkningen av pensionsgrundande inkomst samt fastställandet av underlag för egenavgift. Vidare tar jag upp vissa frågor om beräkning av pensionspoäng. Enligt min mening kan dessa ändringar göras utan något remissförfarande.

De nya bestämmelserna bör gälla fr.o.m. den 1 januari 1985.

2 Lagen om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare

Den nya lagstiftningen innebär en samordning av uppbörden av arbetsgivaravgifterna med det system som gäller för uppbörden av innehållen skatt enligt uppbördslagen (1953:272). Det nya uppbördssystemet skall administreras av de lokala skattemyndigheterna, länsstyrelserna och riksskatteverket. Det nuvarande systemet för debitering och uppbörd av arbetsgivaravgifter, som administreras av riksförsäkringsverket, avvecklas. Riksförsäkringsverkets medverkan vid uppbörden av arbetsgivaravgifterna kommer så småningom att upphöra. Vissa uppgifter såsom debitering och uppbörd av avgifter från staten samt medelsförvaltning och fördelning av influtna avgifter mellan olika avgiftsändamål kommer dock även fortsättningsvis att åvila riksförsäkringsverket.

Genom lagen om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare upphävs lagen (1959:552) om uppbörd av vissa avgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter, AVGL. Den upphävda lagen skall dock fortfarande tillämpas i fråga om arbetsgivaravgifter som belöper på tid före ikraftträdandet och i fråga om egenavgifter till försäkringen för tilläggspension som avser år 1984 eller tidigare år.

3 Överväganden och förslag

3.1 Följändringar

3.1.1 Lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar

Enligt 14 § lagen om allmänna förvaltningsdomstolar prövar länsrätt mål enligt skatte-, taxerings-, uppbörds- och folkbokföringsförfattningarna i den utsträckning som är föreskrivet i dessa författningar. Länsrätt är vid sådan prövning enligt 17 § samma lag domför med en lagfaren domare och tre nämndemän om inte annat följer av 18 §. Sistnämnda paragraf innehåller bestämmelser om när länsrätt normalt är domför med en lagfaren domare ensam. Det gäller bl.a. vid avgörande av mål enligt uppbördsförfattningarna, med undantag av mål om arbetsgivares ansvarighet för arbetstagares skatt.

I lagen om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare föreskrivs i 50 § att den lokala skattemyndighetens beslut, med vissa undantag, får överklagas

genom besvär hos länsrätten. Jag anser att för länsrätten i fråga om prövningen av mål enligt lagen om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare bör gälla samma ordning som i fråga om mål om arbetsgivares ansvarighet för arbetstagares skatt enligt uppbördslagen (1953:272). Jag föreslår att 18 § lagen om allmänna förvaltningsdomstolar ändras i enlighet med vad som sagts nu.

3.1.2 Lagen (1971:1072) om förmånsberättigade skattefordringar m.m.

För statens fordran på arbetsgivaravgifter föreligger allmän förmånsrätt, dvs. förmånsrätt vid konkurs, enligt 11 § förmånsrättslagen (1970:979) i de fall och med de begränsningar som föreskrivs i lagen (1971:1072) om förmånsberättigade skattefordringar m.m., FSL.

Det nya systemet för uppbörd av arbetsgivaravgifter är uppbyggt på andra principer än det nuvarande. Skyldigheten att redovisa och betala avgifter har knutits direkt an till huruvida avgiftspliktig lön eller annan ersättning har utgetts. Den förmånsrättsregel som nu föreslås kan därför bygga på dessa förutsättningar. Regeln innebär att staten ges förmånsrätt för sådana avgiftsbelopp som belöper på lön eller annan ersättning som utgetts före konkursen.

De närmare övervägandena framgår av det följande.

Enligt 1 § 7 FSL följer förmånsrätt med fordran på avgifter som uppbärs med tillämpning av lagen (1959:552) om uppbörd av vissa avgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter. Detta innebär att förmånsrätt enligt 11 § förmånsrättslagen föreligger inte bara i fråga om socialavgifterna utan också för en fordran på allmän löneavgift som skall betalas av arbetsgivare. För andra fordringar som också omfattas av AVGL gäller däremot över huvud taget inte någon förmånsrätt på grund av ett särskilt undantagsstadgande. Enligt detta omfattar nämligen förmånsrätten inte restavgift och liknande avgift som utgår vid försummelse att redovisa eller betala fordringen. Den omfattar inte heller avgiftstillägg eller förseningsavgift.

En närmare reglering av förmånsrätten för fordringar på arbetsgivaravgifter ges i FSL bara beträffande fordran på slutlig avgift. I 3 § FSL föreskrivs sålunda att en sådan fordran har förmånsrätt endast om den tidrymd till vilken avgiften är att hänföra har gått till ända innan beslutet om konkurs meddelades.

Föreskriften om slutlig avgift gäller i praktiken kvarstående avgift och tillkommande avgift. Förklaringen till detta är följande.

Slutlig avgift definieras i AVGL som summan av de arbetsgivaravgifter som en arbetsgivare påförs vid den årliga avgiftsdebiteringen för det föregående utgiftsåret. Kvarstående avgift är det avgiftsbelopp som återstår att betala sedan preliminär avgift avräknats från den slutliga avgiften. Tillkommande avgift är de arbetsgivaravgifter som skall betalas enligt ett beslut om debitering som har meddelats sedan den årliga avgiftsdebiteringen

har avslutats. Vad som vid en konkurs bevakas är sålunda inte en fordran på slutlig avgift utan på kvarstående avgift eller tillkommande avgift.

Som nyss antytts innehåller FSL inte någon närmare reglering av förmånsrätten för fordran på preliminära arbetsgivaravgifter. I fråga om sådan fordran gäller endast den allmänna förutsättningen i 100 § konkurslagen (1921:225) att den – för att kunna bevakas och vara förmånsberättigad – skall ha uppkommit innan beslutet om konkurs meddelades. Enligt vad föredraganden uttalade i den proposition som låg till grund för FSL (prop. 1971:142 s. 43) borde, även om fordringen inte förfallit till betalning vid konkursutbrottet, förmånsrätt föreligga i fråga om den del som fick anses belöpa på tiden dessförinnan. Bestämmelserna om förmånsrätt har senare också av högsta domstolen ansetts böra tillämpas på detta sätt (NJA 1983 s. 350).

Inom det nya systemet för uppbörd av arbetsgivaravgifter förekommer inte preliminär eller tillkommande avgift. Inte heller kvarstående avgift förekommer med den innebörd som denna avgift har enligt AVGL. Frågan när en fordran på arbetsgivaravgifter som påförs enligt det nya systemet blir bevakningsgill och bör ha förmånsrätt får därför bedömas med hänsyn till det nya systemets konstruktion och bestämmelserna om arbetsgivaravgifter i lagen (1981:691) om socialavgifter, socialavgiftslagen.

Enligt 2 kap. 1 § socialavgiftslagen är en arbetsgivare skyldig att betala arbetsgivaravgifter på den lön eller annan ersättning för utfört arbete som han har utgett under året. En fordran på arbetsgivaravgifter kan sålunda enligt socialavgiftslagen uppkomma tidigast i och med att lön eller annan avgiftsgrundande ersättning utges. Förutsättning för att en fordran på arbetsgivaravgifter skall kunna bevakas och ha förmånsrätt i konkurs bör därför – om uppbördssystemets tekniska utformning inte kräver annat – vara att arbetsgivaravgifterna belöper på lön eller annan ersättning som arbetsgivaren utgett innan beslutet om konkurs meddelades. Nuvarande system enligt AVGL har som förut nämnts krävt regler om förmånsrätt som i viss utsträckning ger förmånsrätt oberoende av i vilken mån lön eller annan ersättning faktiskt utgetts av arbetsgivaren före konkursens inträde. Detta gäller förmånsrätten för preliminär avgift.

Som nyss sagts förekommer i det nya systemet inte någon preliminär avgift. Systemet är också i övrigt så konstruerat att bestämmelserna om förmånsrätt behöver utformas bara med tanke på fordran på arbetsgivaravgifter som belöper på lön eller annan ersättning som utgetts före beslutet om konkurs. Med detta följer att 3 § FSL bör ändras så att förmånsrätt kommer att gälla i fråga om sådan fordran.

Det förtjänar att framhållas att förmånsrätten inom det nya avgiftssystemet inte kommer att begränsas på det sätt som följer med nuvarande förmånsrättsregler. Enligt dessa förutsätts ju för förmånsrätt när det är fråga om kvarstående eller tillkommande avgift att avgifterna är att hänföra till ett utgiftsår som gått till ända innan beslutet om konkurs meddelades.

Förmånsrätten för fordran på preliminär avgift kan vidare i praktiken komma att gälla avgifter till mycket lägre belopp än som betingas av vad som faktiskt utgetts som lön eller annan ersättning under de månader för vilka den preliminära avgiften anses beräknad. Den nu föreslagna förmånsrättsregeln inom det nya uppbördssystemet medför förmånsrätt för avgiftsfordringar i fråga om alla löne- och ersättningsutbetalningar som skett före konkursens inträde. Detta bör utan tvivel medföra en inte obetydlig effektivisering av avgiftsuppbörden.

Jag föreslår att 3 § FSL ändras i enlighet med vad nu har sagts. Vidare krävs en ändring av 1 § 7 FSL. Nuvarande hänvisning i denna punkt till AVGL bör sålunda ersättas med en hänvisning till lagen om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare.

3.1.3 Bevisningslagen (1975:1027) för skatte- och avgiftsprocessen

I 1 § anges på vilka skatter och avgifter lagen är tillämplig vid revision eller annan granskning. Den är bl.a. tillämplig vid fastställande av avgift enligt AVGL. Denna lag ersätts av lagen om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare. Förevarande paragraf föreslås ändrad i enlighet med detta.

3.1.4 Lagen (1978:880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter

Betalningssäkring får enligt 2 § 5 betalningssäkringslagen användas i fråga om fordran på skattebelopp jämte restavgift eller ränta som en företrädare för juridisk person är skyldig att betala enligt uppbördslagen, lagen (1968:430) om mervärdeskatt, lagen (1958:295) om sjömansskatt eller lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter.

Ansvarighet för juridisk persons ställföreträdare har sedermera också införts i AVGL (prop. 1979/80:128, Sfu 16, rskr 299, SFS 1980:314). Enligt 30 a § AVGL kan sådan person göras betalningsskyldig för arbetsgivaravgifter som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet inte inbetalats i rätt tid och ordning. Betalningssäkringslagen kom emellertid inte att kompletteras med en bestämmelse motsvarande den som gäller enligt de nyss nämnda lagarna. Bestämmelse om ställföreträdarens ansvarighet finns också i den nya lagen om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare (21 §). Bestämmelserna i 2 § 5 betalningssäkringslagen bör nu kompletteras så att den blir tillämplig också på ställföreträdare som är ansvarig enligt lagen om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare. Möjligheten att använda betalningssäkring bör vidare också finnas i fråga om ställföreträdare som åläggs betalningsskyldighet enligt 30 a § AVGL så länge avgifter kan påföras med tillämpning av AVGL. Förevarande paragraf och en övergångsbestämmelse har utformats i enlighet härmed.

3.1.5 Skatteregisterlagen (1980:343)

Skatteregisterlagen reglerar i huvudsak registerföringen för inkomst- och förmögenhetstaxeringen, den därmed sammanhängande uppbörden, beräkningen av pensionsgrundande inkomst samt planeringen och samordningen av revisions- och annan kontrollverksamhet.

Enligt 1 § 4 skatteregisterlagen skall registren användas vid beskattning för bestämmande och uppbörd av skatt enligt uppbördslagen och mervärdeskattelagen. Lagen om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare innebär att bestämmandet och uppbörden av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift överflyttas på riksskatteverket, länsstyrelserna och de lokala skattemyndigheterna. Med detta följer att registren enligt skatteregisterlagen måste kunna användas i fråga om arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift på samma sätt som enligt uppbördslagen och mervärdeskattelagen. I § 4 skatteregisterlagen bör därför föras med tillägg om detta genom att till de i denna punkt uppräknade lagarna läggs lagen om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare och lagen (1982:243) om allmän löneavgift. Här angivna förhållanden kräver tillägg av detta slag också i 3 § 3 och 7 § 3.

Jag har i propositionen (1983/84:167) om nya regler för uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare, m.m. framhållit att kontrolluppgifterna kommer att utgöra det viktigaste instrumentet i ett samordnat förfarande för kontroll av arbetsgivarnas redovisning av arbetsgivaravgifter och av innehållen skatt. Jag har vidare framhållit att i det centrala skatteregistret bör registreras också de särskilda uppgifter som lämnas i fråga om anställda som inte är skattskyldiga i Sverige men för vilka pensionsgrundande inkomst skall beräknas. Bestämmelserna i 7 § 12 skatteregisterlagen bör i enlighet härmed föras med tillägg om att registren får innehålla sådana uppgifter.

Taxeringslagen (1956:623) har tidigare kompletterats med en bestämmelse om skyldighet att lämna kontrolluppgift för arbetsgivare och uppdragsgivare när skatteavdrag gjorts enligt lagen (1982:1066) om avdrags- och uppgiftsskyldighet beträffande vissa uppdragsersättningar. Bestämmelsen finns i 37 § 1 mom. 8 taxeringslagen. Bestämmelserna om kontrolluppgifter i 7 § 12 skatteregisterlagen bör nu kompletteras också med kontrolluppgift enligt 37 § 1 mom. 8 taxeringslagen.

Förslaget till ändringar i skatteregisterlagen har utformats i enlighet med vad som har sagts nu.

3.1.6 Lagen (1982:188) om preskription av skattefordringar m.m.

Lagen om preskription av skattefordringar m.m. är tillämplig i fråga om preskription av fordringar som tillkommer det allmänna och som drivs in enligt bestämmelserna i uppbördslagen eller tullagen (1973:670). Uppbördslagens bestämmelser om indrivning gäller i fråga om arbetsgivaravgifter som påförs enligt AVGL. Genom hänvisning i 28 § andra stycket lagen om

uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare till uppbördslagens indrivningsregler blir ifrågavarande preskriptionsbestämmelser direkt tillämpliga också på de arbetsgivaravgifter som skall redovisas och betalas enligt den nya ordningen.

Enligt 3 § lagen om preskription av skattefordringar m.m. gäller som huvudregel att en fordran preskriberas fem år efter utgången av det kalenderår då den förföll till betalning.

Om en fordran har fastställts till sitt belopp sedan den förfallit till betalning eller sedan föreskriven tid för avlämnande av deklaration eller annan redovisning för fordringen gått ut, gäller dock ett annat beräkningssätt. I sådana fall preskriberas nämligen fordringen fem år efter utgången av det kalenderår då fastställelsen ägde rum. En beräkning med hänsyn till att fordringen fastställts till sitt belopp sedan föreskriven tid för avlämnande av deklaration eller annan redovisning för fordringen gått ut får emellertid inte ske när det är fråga om en fordran som påförts enligt uppbördslagen eller AVGL.

Detta undantag i fråga om fordringar enligt uppbördslagen och AVGL har närmast införts för att förhindra att preskriptionstiden för kvarstående skatt och kvarstående arbetsgivaravgifter samt tillkommande skatt och tillkommande arbetsgivaravgifter beräknas från utgången av ett tidigare år än det år då skatterna eller avgifterna förföll till betalning.

Det nya systemet för redovisning och inbetalning av arbetsgivaravgifter är så konstruerat att arbetsgivaravgifter kan komma att fastställas till sitt belopp först sedan de förfallit till betalning eller i varje fall först sedan föreskriven tid för avlämnande av deklaration eller annan redovisning för avgifterna gått ut. Ett fastställt belopp kan vidare drivas in omedelbart.

När arbetsgivaravgifter i det nya systemet fastställts till sitt belopp bör preskriptionstiden därför – oavsett om fastställelsen skall anses ha skett sedan avgifterna förfallit till betalning eller sedan föreskriven tid för avlämnande av deklaration eller annan redovisning gått ut – alltid räknas från utgången av det kalenderår då fastställelsen ägde rum.

Således bör nu ifrågavarande undantag beträffande arbetsgivaravgifter enligt AVGL inte bibehållas i fråga om arbetsgivaravgifter som skall redovisas enligt det nya uppbördssystemet. Jag föreslår att 3 § lagen om preskription av skattefordringar m.m. ändras i enlighet med detta.

3.1.7 Lagen (1983:1055) om nedsättning av socialavgifter och allmän löneavgift i Norrbottens län

I fråga om förfarandet för nedsättningen av arbetsgivaravgifter finns i lagens 6 § en hänvisning till AVGL. Denna lag ersätts av lagen om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare. Paragrafen bör ändras i enlighet med detta.

3.1.8 Lagen (1983:1086) om vinstdelningsskatt

Enligt 10 § andra stycket skall 51 § AVGL i princip tillämpas på vinstdelningsskatten. Detta innebär att riksförsäkringsverket varje år från vederbörlig inkomstitel i statsbudgeten får tillgodoföra sig ett belopp som motsvarar summan av det under nästföregående år debiterade skattebeloppet minskat med summan av den skatt som under samma år avkortats eller restituerats. Bestämmelsen i 51 § AVGL har med viss justering överflyttats till 3 kap. socialavgiftslagen och där tagits in i en ny 6 §. Hänvisningen i 10 § till 51 § AVGL bör i enlighet härmed ändras till en hänvisning till 3 kap. 6 § socialavgiftslagen.

3.1.9 Lagen (1983:1092) med reglemente för allmänna pensionsfonden

I lagens 2 § ges bestämmelser om hur riksförsäkringsverket skall fördela influtna tilläggsavgifter mellan första, andra och tredje fondstyrelserna.

Enligt nuvarande bestämmelser skall till första fondstyrelsens förvaltning överföras tilläggsavgifter som erläggs av staten, kommuner och därmed jämförliga samfälligheter samt av bolag, föreningar och stiftelser, i vilka staten, kommuner eller därmed jämförliga samfälligheter har ett bestämmande inflytande. Till andra fondstyrelsens förvaltning skall överföras tilläggsavgifter som erläggs av annan arbetsgivare än de nyssnämnda och som har ett avgiftsunderlag som överstiger 225 gånger det basbelopp som gäller enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring. Till tredje fondstyrelsens förvaltning skall hänföras tilläggsavgifter som erläggs av övriga arbetsgivare samt egenavgifter.

Med hänsyn till att de preliminära avgifterna i dag debiteras kan fördelningen också vad den avser andra och tredje fondstyrelsernas förvaltning göras på förhand och årets avgiftsunderlag för varje arbetsgivare användas som fördelningsnyckel för att hänföra medlen till rätt fondstyrelse.

I det nya systemet för uppbörd av arbetsgivaravgifter kommer underlaget för avgifterna att bli känt först sedan uppbördsdeklarationerna för föregående månad avlämnats och registrerats. Det är därför nödvändigt att finna en annan nyckel för avgifternas fördelning mellan andra och tredje fondstyrelserna.

En ny fördelningsnyckel bör kunna bygga på nuvarande nyckel med beaktande av att fördelningen skall göras på grundval av de månatliga redovisningarna. En strikt matematisk omräkning av nuvarande belopp skulle ge ett tal på 18,75 basbelopp för månad. Detta tal bör avrundas. Jag föreslår att det tal, med vilket basbeloppet skall multipliceras för att ange det avgiftsunderlag efter vilket fördelningen mellan andra och tredje fondstyrelserna skall ske, bestäms till 20.

Jag föreslår att paragrafen utformas i enlighet härmed. Detta innebär en viss begränsad höjning av nuvarande beloppsgräns vid medelsfördelningen mellan andra och tredje fondstyrelserna.

3.2 Övriga frågor

3.2.1 Inledning

Till grund för beräkning av allmän tilläggs pension fastställs en pensionsgrundande inkomst (PGI). Detta sker hos den lokala skattemyndigheten i samband med taxeringen.

Grundläggande bestämmelser om PGI finns i lagen (1962:381) om allmän försäkring, AFL, särskilt 11 kap., och i lagen (1959:551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring. Utöver detta finns bestämmelser som har anknytning till tilläggs pensioneringen i socialavgiftslagen och i uppbördslagen (1953:272).

Riksförsäkringsverket har i en skrivelse till socialdepartementet tagit upp vissa frågor som rör den lokala skattemyndighetens arbete med beräkningen av PGI och taxeringen.

Riksförsäkringsverket uppger i sin skrivelse att genomförandet av den nya taxeringsorganisationen (RS-reformen) förändrade arbetet med beräkningen av PGI högst väsentligt genom att det integrerades med deklarationsgranskningen. En stor rationaliseringseffekt uppnåddes genom att granskaren numera erhåller ett ADB-mässigt uträknat förslag till PGI och sålunda i ett mycket stort antal fall slipper det tidsödande manuella överförings- och summeringsarbetet.

Genom att arbetet med PGI-beräkningen inte längre är en isolerad arbetsuppgift, utan ingår som en del av taxeringstjänstemannens deklarationsgranskning, har behovet av att få största möjliga samstämmighet mellan regelverk och förfarande i fråga om taxerings- och PGI-frågor accentuerats.

Riksförsäkringsverket anser att en samstämmighet bör eftersträvas vad gäller kommunikering och underrättelser i samband med taxering och beräkning av PGI. Vidare bör – i likhet med vad som gäller i taxerings-sammanhang – en möjlighet införas för den lokala skattemyndigheten att ompröva ett beslut om PGI. Reglerna för att överklaga beslut om taxering, om PGI och om fastställande av underlag för egenavgifter är vidare olika utformade. Fr.o.m. den 1 april 1982 gäller att överklaganden avseende PGI och egenavgifter skall göras hos länsrätt. Det är enligt riksförsäkringsverket därför angeläget att enhetliga tidsfrister införas för överklagande av såväl taxeringsbeslut som beslut om PGI och beslut om fastställande av underlag för egenavgifter.

Med ledning av den PGI som fastställts beräknas pensionspoäng enligt 11 kap. 6 § AFL. Omvandlingen från PGI till pensionspoäng sker med hjälp

av basbeloppet. Detta har nu nått en sådan storleksordning att en komplettering av avrundningsreglerna i lagtexten i förtydligande syfte enligt riksförsäkringsverket är önskvärd. Därigenom skulle ges ett formellt stöd för tillgodoräknande av pensionspoäng i de fall PGI är mycket låg.

Fr.o.m. den 1 januari 1980 kan en försäkrad som uppbar partiell förtidspension tillgodoräknas såväl en på grundval av förvärvsinkomsten baserad pensionspoäng som en mot pensionens storlek svarande andel av antagandepoäng enligt 13 kap. 2 § AFL. Någon bestämmelse om maximering av pensionspoängen, motsvarande vad som gäller för PGI, finns dock inte. Riksförsäkringsverket föreslår att en sådan bestämmelse införs.

För egen del finner jag det angeläget att arbetet vid de lokala skattemyndigheterna kan bedrivas på ett rationellt sätt. Genom en ändring i de regler som styr förfarandet vid beräkningen av PGI kan åstadkommas en överensstämmelse med de regler som gäller vid inkomsttaxeringen. Härigenom uppnås tidsvinster genom en enklare hantering och för den skattskyldige en större säkerhet beträffande vilka åtgärder som han bör eller kan vidta.

Jag anser vidare att det föreligger ett behov av en komplettering av reglerna för beräkning av pensionspoäng på sätt riksförsäkringsverket föreslagit.

Jag övergår härefter till att närmare behandla författningsförslagen.

3.2.2 Lagen (1959:551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring

För PGI-beräkningen gäller bestämmelserna i lagen (1959:551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, LBP. Taxering sker i den ordning som föreskrivs i taxeringslagen (1956:623), TL. De nu föreslagna ändringarna innebär i huvudsak en anpassning av LBP:s regler till TL.

6 § Den nuvarande lydelsen är utformad efter mönster av 65 § TL i dess äldre lydelse. Jag anser att besluts- och underrättelseförfarandet vid beräkning av PGI bör överensstämma med det som gäller vid inkomsttaxeringen. Jag föreslår att 6 § ändras att motsvara 65 § första stycket TL i dess nuvarande lydelse. Detta innebär således att den försäkrade alltid bör få tillfälle att yttra sig när detta behövs för att uppkommen fråga skall bli utredd och tillräckligt belyst.

8 § För närvarande föreligger skyldighet för den lokala skattemyndigheten att lämna underrättelse om beslut om avdrag för kostnader. Denna underrättelse bör kunna utgå. En utförlig information i riksskatteverkets broschyrer räcker i regel. När den försäkrade i deklARATIONEN har redovisat samtliga kostnader, som grundar avdragsyrkandet till taxeringen, måste han vara väl införstådd med storleken av kostnaderna. I paragrafen föreskrivs vidare f.n. en underrättelseskyldighet om PGI-beslut för försäkrad som inte

lämnat allmän självdeklaration. Denna underrättelse tillgodoses emellertid genom uppgiften på skattsedeln eller den särskilda underrättelse som utfärdas för den som inte avgivit allmän självdeklaration. Med hänsyn till vad jag föreslår i 8 a § om underrättelse vid omprövning anser jag vidare att fjärde stycket bör utgå. Jag föreslår slutligen att ordet "debetsedel" byts ut mot "skattsedel" i enlighet med den ändring som tidigare vidtagits i uppbördslagen och TL.

8 a § *Genom* RS-reformen infördes i 69 § 3 mom. TL ett vidsträckt omprövningsförfarande hos taxeringsnämnden. Taxeringsnämnden har inte bara möjlighet utan också skyldighet att under hela taxeringsperioden ompröva beslut när skattskyldiga begär det eller skäl för omprövning annars visar sig föreligga. Ett omprövningsförfarande gäller även hos försäkringskassorna i socialförsäkringsärenden. Detta har medfört att antalet besvär-ärenden hos försäkringsrätterna har minskat. Jag anser att det är önskvärt att även såvitt gäller PGI-beräkningen införs en möjlighet till omprövning motsvarande den som gäller i taxeringssammanhang och i övrigt inom socialförsäkringsområdet. Härigenom torde man kunna minska belastningen på de allmänna förvaltningsdomstolarna.

9 § *Vad* avser formerna för underrättelser bör en anpassning göras till vad som gäller enligt TL. Bestämmelsen har utformats efter mönster av 69 § 4 mom. TL.

11 § *Bestämmelserna* om riks-försäkringsverkets ställning som part i mål hos länsrätt och kammarrätt har justerats efter förebild i 20 kap. 12 § AFL. Enligt 76 § fjärde stycket TL får länsrätten pröva skattskyldigs besvär som inkommit efter utgången av februari månad men före utgången av juni månad året efter taxeringsåret, om taxeringsintendenten helt eller delvis biträder besvären i sak. Länsrätten bör ges samma möjlighet att pröva besvär rörande beräkning av PGI, om riks-försäkringsverket helt eller delvis tillstyrker besvären.

I 99 § TL föreskrivs att en skattskyldig som inte har fått föreskriven underrättelse under taxeringsåret får överklaga taxeringsnämndens beslut intill utgången av året efter taxeringsåret, eller om han inte under taxeringsåret fått slutskattsedel, inom ett år efter det att han fått skattsedeln. En försäkrad bör i motsvarande situation ges möjlighet att få den lokala skattemyndighetens beslut rörande sin PGI prövat.

Femte stycket har i enlighet med detta utformats efter mönster av 76 och 99 §§ TL.

3.2.3 Uppbördslagen (1953:272)

Egenavgifter uppbärs som skatt enligt uppbördslagen (1953:272), UBL. Det är den lokala skattemyndigheten som fastställer avgiftsunderlaget för egenavgifter, 22 § UBL. Den lokala skattemyndighetens beslut får enligt 85 § 1 mom. UBL överklagas hos länsrätten genom besvär. Besvärstiden är enligt

12 § förvaltningslagen (1971:290) tre veckor från det att klaganden fått del av beslutet.

Underlag för samtliga debiterade egenavgifter och allmän löneavgift enligt 2 § lagen (1982:423) om allmän löneavgift utgörs i regel av den i självdeklaration redovisade och vid taxeringen godkända inkomsten av annat förvärvsarbete (inkomst av rörelse eller jordbruksfastighet).

Över lokal skattemyndighets beslut beträffande PGI får besvär anföras hos länsrätt. Besvärstiden regleras i 11 § LBP. Denna besvärstid varierar mellan två månader och ett år. På slutskattsedlarna har dock angivits ett år efter taxeringsårets utgång som besvärstid för beslut rörande såväl PGI som egenavgiften. Riksförsäkringsverket har i sin skrivelse framhållit att det i praktiken är ogörligt att ha olika besvärstider och har föreslagit att 5 kap. 3 § lagen (1981:691) om socialavgifter kompletteras på så sätt att en hänvisning görs till bestämmelserna i 11 § LBP.

Jag delar riksförsäkringsverkets uppfattning att besvärstiden såvitt gäller beslut om PGI och fastställande av underlag för egenavgifterna bör vara densamma. Med anledning av lagrådets yttrande över förslaget till lag om socialavgifter (prop. 1980/81:178 s. 93) bör dock denna reglering ske genom införandet av en undantagsbestämmelse i 85 § 1 mom. UBL. Jag föreslår därför att paragrafen utformas i enlighet härmed. Av 4 § lagen om allmän löneavgift framgår att undantagsbestämmelsen också avser underlag för den allmänna löneavgiften.

3.2.4 Lagen (1962:381) om allmän försäkring

Enligt 11 kap. 1 och 5 §§ AFL skall PGI beräknas i den mån en försäkrads inkomst av förvärvsarbete överstiger det vid årets ingång gällande basbeloppet med minst 100 kr. För varje år som PGI fastställts för en försäkrad skall, enligt 11 kap. 6 § AFL, pensionspoäng tillgodoräknas honom. Pensionspoäng beräknas genom att PGI delas med det vid årets ingång gällande basbeloppet och skall beräknas med två decimaler.

De avrundningsregler som tillämpas vid beräkningen innebär att den andra decimalen höjs om den tredje decimalen är fem eller högre.

Basbeloppet för år 1984 har fastställts till 20 300 kr. Det har därigenom kommit att överstiga det värde som med nuvarande avrundningsregler leder till att en PGI om 100 kr. ger pensionspoäng. Vid basbeloppet 20 300 kr. ger nämligen en PGI om 100 kr. en pensionspoäng av 0,004.

Den försäkrade kommer i sådant fall att tillgodoräknas PGI, men inte pensionspoäng.

PGI och pensionspoäng ligger till grund för förmåner inom socialförsäkringen. Ibland anges grunden för förmånen vara PGI och ibland pensionspoäng. Det är inte rimligt att det skulle kunna uppstå någon skillnad mellan olika förmåner på grund av det här uppmärksammade förhållandet.

11 kap. 6 § AFL bör därför kompletteras så att det klart framgår att

försäkrad som för något år fått PGI också får pensionspoäng tillgodoräknad för detta år med minst en hundraedels poäng.

Enligt 11 kap. 5 § AFL bortses vid beräkning av PGI från sådan inkomst som överstiger 7,5 gånger basbeloppet. Detta leder till att den högsta pensionspoäng som kan tillgodoräknas enligt 11 kap. 6 § AFL är 6,50.

Det skulle dock kunna göras gällande att den sammanlagda pensionspoängen under vissa förhållanden skall beräknas till högre än 6,50 för förvärvsarbetande försäkrade med partiell pension. I dessa fall kan nämligen, utöver pensionspoäng enligt 11 kap. 6 § första stycket AFL, den försäkrade enligt tredje stycket få tillgodoräkna sig halv eller två tredjedelar av den antagandepoäng som pensionen beräknats på enligt 13 kap. 2 § AFL.

Riksförsäkringsverkets rutiner har dock utformats så att i verkligheten aldrig någon högre poäng än 6,50 registrerats.

För att det klart skall framgå att den högsta pensionspoäng som kan tillgodoräknas en försäkrad är 6,50 bör 11 kap. 6 § AFL kompletteras med en maximeringsregel för dessa fall.

4 Ikraftträdandet m.m.

Lagen om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare träder i kraft den 1 januari 1985 och skall tillämpas på avgifter som belöper på tid efter ikraftträdandet. AVGL gäller dock tills vidare och så länge det behövs för att reglera de avgifter som skall påföras och betalas enligt nuvarande system. De följdändringar som här föreslås bör därför gälla fr.o.m. den 1 januari 1985. Äldre bestämmelser bör dock fortfarande gälla i fråga om avgifter som avser år 1984 eller tidigare år.

Även övriga föreslagna författningsändringar bör träda i kraft den 1 januari 1985 och tillämpas fr.o.m. ikraftträdandet. Några särskilda övergångsbestämmelser har inte ansetts behövas. I samband med införandet av bl.a. 69 § 3 mom. TL (SFS 1978:316) föreskrevs dock att bestämmelsen om november månad i paragrafen skulle avse oktober månad till dess regeringen förordnar annat. Motsvarande bör därför föreskrivas i fråga om bestämmelsen i 8 a § LBP.

5 Upprättade lagförslag

I enlighet med vad jag nu har anfört har inom socialdepartementet upprättats förslag till

1. lag om ändring i lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar.

2. lag om ändring i lagen (1971:1072) om förmånsberättigade skattefordringar m.m..

3. lag om ändring i bevissäkringslagen (1975:1027) för skatte- och avgiftsprocessen,

4. lag om ändring i lagen (1978:880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter,

5. lag om ändring i skatteregisterlagen (1980:343),

6. lag om ändring i lagen (1982:188) om preskription av skattefordringar m.m.,

7. lag om ändring i lagen (1983:1055) om nedsättning av socialavgifter och allmän löneavgift i Norrbottens län,

8. lag om ändring i lagen (1983:1086) om vinstdelningsskatt,

9. lag om ändring i lagen (1983:1092) med reglemente för allmänna pensionsfonden.

10. lag om ändring i lagen (1959:551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring,

11. lag om ändring i uppbördslagen (1953:272),

12. lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Av förslagen har det under 1 angivna upprättats i samråd med chefen för justitiedepartementet, de under 2-6, 8 och 11 angivna upprättats i samråd med chefen för finansdepartementet och det under 7 angivna upprättats i samråd med chefen för industridepartementet.

De framlagda lagförslagen är i huvudsak följdändringar av enkel beskaffenhet. I övrigt har förslagen motsvarigheter i nuvarande lagstiftning eller innebär ett stadfästande av nuvarande praxis. Enligt min mening behövs därför inte lagrådets hörande.

6 Hemställan

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen att antaga förslagen.

7 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga de förslag som föredraganden lagt fram.

Innehåll	<i>Sid.</i>
Propositionen	1
Propositionens huvudsakliga innehåll	1
Lagförslag	2
1. lag om ändring i lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar	2
2. lag om ändring i lagen (1971:1072) om förmånsberättigade skattefordringar m.m.	3
3. lag om ändring i bevissäkringslagen (1975:1027) för skatte- och avgiftsprocessen	4
4. lag om ändring i lagen (1978:880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter	5
5. lag om ändring i skatteregisterlagen (1980:343)	6
6. lag om ändring i lagen (1982:188) om preskription av skattefordringar m.m.	8
7. lag om ändring i lagen (1983:1055) om nedsättning av socialavgifter och allmän löneavgift i Norrbottens län	9
8. lag om ändring i lagen (1983:1086) om vinstdelningsskatt	10
9. lag om ändring i lagen (1983:1092) med reglemente för allmänna pensionsfonden	10
10. lag om ändring i lagen (1959:551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring	11
11. lag om ändring i uppbördslagen (1953:272)	15
12. lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring	15
Utdrag av protokoll vid regeringssammanträde den 4 oktober 1984	17
1 Inledning	17
2 Lagen om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare	18
3 Överväganden och förslag	18
3.1 Följdändringar	18
3.1.1 Lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar	18
3.1.2 Lagen (1971:1072) om förmånsberättigade skattefordringar m.m.	19
3.1.3 Bevissäkringslagen (1975:1027) för skatte- och avgiftsprocessen	21
3.1.4 Lagen (1978:880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter	21
3.1.5 Skatteregisterlagen (1980:343)	22
3.1.6 Lagen (1982:188) om preskription av skattefordringar m.m.	22
3.1.7 Lagen (1983:1055) om nedsättning av socialavgifter och allmän löneavgift i Norrbottens län	23
3.1.8 Lagen (1983:1086) om vinstdelningsskatt	24

3.1.9.	Lagen (1983:1092) med reglemente för allmänna pensionsfonden	24
3.2	Övriga frågor	25
3.2.1	Inledning	25
3.2.2	Lagen (1959:551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring	26
3.2.3	Uppbördslagen (1953:272)	27
3.2.4	Lagen (1962:381) om allmän försäkring	28
4	Ikraftträdandet m.m.	29
5	Upprättade lagförslag.	29
6	Hemställan	30
7	Beslut	30
	Innehållsförteckning	31